KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO Vastaava päätoimittaja Turku, puh. 11 490	RURIK PITKÄNEN Toimitussihteeri Liisankatu 27, E 10 • Puh. 38 154

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa • Hinta 100 markkaa koko vuodelta

N:o 8 Elokuu	Postisiirtotili N:o 6825	1946 51. vuosikerta

Toimitusneuvosto: Eino Karilas - J. K. Palomaa - Lauri A. Paunu - Katri Pitkänen

Urheilutasomme kohottaminen

Turussa pidetään tämän kuun 14—17 päivinä *seuraneuvojakurssit,* joihin osallistuu huomattavimpien urheiluseurojemme puolesta sellaiset entiset ja nykyiset aktiiviurheilijat, jotka voivat tulla kysymykseen urheiluneuvontaa saatettaessa entistä tehokkaammaksi. Heidän on kurssinsa suoritettuaan toimittava omissa seuroissaan harjoitusten järjestäjinä ja urheilijoitten neuvojina. Kun he ovat saavuttaneet tarpeellista kokemusta tehtävässään, voidaan parhaat heistä lähettää *urheilijaneuvojakursseille* aikaisintaan seuraavana vuonna ja urheilijaneuvojakurssin käyneistä taas parhaat *valmentajakursseille.* Seuraneuvojakurssimme ohjaajaksi olemme onnistuneet saamaan erittäin pätevän miehen, Paavo Karikon, joka on Turun kaupungin urheiluohjaaja. Myöskin tulkkina tulee toimimaan viittomataitoinen pätevä urheilumies.

Todennäköistä on, että ensi vuonnakin järjestetään vielä seuraneuvojakurssit, että nekin seurat, jotka eivät tällä kertaa ole mukana, saisivat oman koulutetun seuraneuvojansa.

Muut kurssit, kuten urheiluneuvojakurssit ja valmentajakurssit, jotka ovat korkeimpia koulutusasteita, järjestettänee siten, että KUL antaa opintoapurahoja parhaille seuraneuvojakurssin suorittaneille ja sopiviksi katsotuille miehille, että he voivat suorittaa Vierumäen urheiluopistossa 3 viikon aikana tarpeellisen alkeis- ja jatkokurssin. Sen jälkeen seuraa taas käytännöllistä toimintaa seuroissa ainakin pari vuotta, ennenkuin heidät kelpuutetaan valmentajain peruskurssille ja sen jälkeen vielä valmentajain jatkokurssille. Selvää on, että KUL kustantaa myöskin Vierumäen urheiluopiston kursseille pätevän, viittomakielentaitoisen tulkin, jonka täytyy olla itsekin aktiivinen urheilumies.

Ruotsissa on jo pitkät ajat ollut kuurojen käytettävissä erikoinen urheiluneuvoja ja -valmentaja. Hänen työnsä on antanut hyviä tuloksia, kuten saatamme havaita siitäkin, että nykyisin voimassa olevat useimmat maailmanennätykset ovat ruotsalaisten nimissä. Tällainen edellyttää runsaasti varoja, joita meiltä toistaiseksi puuttuu. Siksi me

olemmekin lähteneet toiselle tielle, pyrkimyksenä saada jokaiseen urheiluseuraamme oma neuvojansa ja valmentajansa. Paikkakunnalla asuvana hän on aina seuran ja urheilijain käytettävänä ja voi harjoitustilaisuuksissa huomioida uusia kykyjä, joista voidaan kehittää hyviä tuloksia saavuttavia urheilijoita. Voimme siten vähitellen saada urheilutasomme kauttaaltaan kohoamaan ja luoda jopa huippu-urheilijoitakin, samalla kuin urheilun parin vedetään yhä suuremmat piirit, mieluimmin suoraan koulusta päässeitä nuoria.

Meillä on jo ensi kesänä edessä ainakin Suomi—Ruotsi-maaottelu ja mahdollisesti pohjoismaiset kuurojen urheilukisat, molemmat Ruotsissa. Niihin valmistautuaksemme on neuvonta- ja valmennustyö saatava heti käyntiin. Vuonna 1949 taas on CISS:n kansainväliset kuurojen "olympialaiset" Kööpenhaminassa, jonne meillä on mahdollisuus lähettää ainakin yhtä suuri urheilijajoukko kuin vuonna 1939 Tukholmaan — ja toivottavasti paremmalla menestyksellä. Vuonna 1949 lienee Suomi—Ruotsi-maaottelu omalla pohjallamme, mahdollisesti Helsingissä.

Yhdennellätoista hetkellä olemme saaneet valmentajakysymyksemme, joka on avaimena parempaan tulostasoon, selviämään. Meidän on kehitettävä alotetta jatkuvasti. Meidän on vaadittava, että seuraneuvojat — tulevat valmentajamme — työskentelevät kukin omassa piirissään mitä innokkaimmin urheilutason kohottamiseksi ja tekijämiesten luomiseksi nykyisistä ja vielä piilevistä kyvyistä. Heidän käsissään on urheilumme tuleva kehitys. Heidän työstään toivomme näkyviä tuloksia, joita mittaillaan kaksissa ensi kesänä Ruotsissa pidettävissä kilpailuissa ja vertaillaan sitä seuraavana kesänä kuurojen maailman yleiseen tasoon.

Uintiurheiluakaan emme saa tässä unohtaa. Meidän on saatava ainakin muutamia uimareita Ruotsissa pidettäviin kansainvälisiin uintikilpailuihin, joita epäilemättä järjestetään Tanskan, Norjan, Ruotsin ja Suomen kesken. Häviö ei saa pelottaa uimareitakaan yrittämästä myöskin vuonna 1949 CISS:n olympialaisiin osanottoa Kööpenhaminassa. Olemme jo kuhnustelleet tarpeeksi kauan vettä arastellen. Jokainen uimari käyköön kuulevien uimaseuroissa oppimassa ja harjoittelemassa, saavuttaakseen omassa lajissaan yhä parempia tuloksia ja päästäkseen sitten ulkomaille kykyään mittelemään kansainvälisissä kilpailuissa.

Rep.

KUL:N MESTARUUSKISOJEN TIIMALTA

ei tee mieli kyhäillä kun Kuopiossa 3—4. 8. pidettyihin mestaruuskilpailuihin kiinnittämäni toiveet pettivät katastrofimaisesti. Ennätysten teolle olisivat olleet mitä ihanteellisimmat ilmastolliset olosuhteet eikä lainkaan paahtavan kuuma, mutta poikkiteloin asettui se Kuopion urheilukenttä. Se oli kuin kylätiepahasen kunnossa, mitä tuskin ajattelinkaan sellaisen kaupungin kuin Kuopion suhteen. Olipa sen rata kurjempi kuin itse sinne vievät puistotiet. Radan ympäri oli paljain silmin havaittavissa kuoppia, jotka olivat omiaan vaikeuttamaan juoksijain tasaista askelten ottoa. Myöskin heittopaikat olivat niin sementtimäisen kovat, että heittäjien kenkien piikit eivät voineet upota syvälle maahan; esim. Ojalan oli pakko käyttää kumikenkiä piikkarien sijasta vauhdinotossa.

Kertakaikkiaan eivät näin saavutetut tulokset antaneet kuvaa urheilijaimme, ennenkaikkea juoksijaimme todellisesta kunnosta. Tätä taustaa vasten katsottuna täytyy 400, 800 ja 1500 m pitää hyvinä tuloksina. Armotta sanottakoon, että muutamat urheilijamme eivät keskittäneet ajatuksiaan edessään oleviin kilpailuihinsa niin huolellisesti, kuin olisi ollut välttämätöntä, varsinkin ensimmäisen kilpailupäivän lopputunteina. Joukkueiden johtajien puolelta olisi syytä odottaa tiukempaa kurin ylläpitoa hoivattaviensa keskuudessa.

100 ja 200 m:llä ei Kunto Irri ollut viimevuotisessa vedossaan, ja on nyt jonkinlaisessa murrosajan kunnossa. Syy siinä, että hän vietti joutoaikansa auttamassa isäänsä tämän uudistalon rakentamisessa. Toivottavasti on hän jälleen entistä ehommassa kunnossa ensi, s.o. maaotteluvuotena. Heron Tella oli pettymys, koska hän äsken pinkaisi 11,6 100 metrillä kuulevien seurakilpailuissa.

Paremmalla radalla olisivat Vaasan Tarvosen ajat olleet ainakin toistakymmentä sekuntia paremman. Vielä ilahduttavampi oli Vaasan nuoren Koskisen suoritus neljännes- ja puolimailerina. Tarvosessa ja Koskisessa on KUL:lla valtti Ruotsin puolimailereita vastaan tällä hetkellä.

1500 m:llä täytti Vallenius sataprosenttisesti häneen kiinnitetyt toiveet. Osasipa hän taktikoidakin. Hänen aikansa olisi mennyt alle 4.10 normaaliradalla.

5000 m:llä piti Väinö Pelli kutinsa entiseen tapaansa. Sattui nurinkurisesti, että hänelle otettiin niin loistelias aika kuin 14.58, joka osoittaisi uuden maailmanennätyksen, mutta matka tarkistettiin 300 m liian lyhyeksi sen jälkeen, kun palkintotuomarit ovat aluksi kivenkovaan väitelleet oikeaksi. Muutenkin Kuopion kilpailujen palkintotuomio ei näyttänyt olevan pätevissä käsissä koska pikajuoksijain maaliintulojärjestys merkittiin pöytäkirjaan päinvastaiseksi kuin todellisesti tapahtui. — Jyväskylän Hantusen juoksutyyli veti huomionsa silmäähivelevyydellään ja joustavuudellaan. Hänen olisi paras jättää hiihtoharrastuksensa vähemmälle — hänhän on KUL:n hiihtäjämestari — ja ottaa kestävyysjuoksun harjoituksen vakavasti. Hänestä KUL tarvitsee hyvän reservin kanvainvälisiä koitoksia ajatellen. Mieltä jännittävää olisi ollut seurata Pellin ja Valleniuksen kamppailua paremmuudestaan 5000:lla, mutta Vallenius ei tällä kertaa osallistunut tähän, vaan kilpaili mieluummin 400 ja 800 m:llä ennenkaikkea nopeuden hankkimistarkoituksessa. Se oli viisaasti tehty hänen puoleltaan, koska olisi turha haaskata pitkää matkaa näin huonolla radalla. Tämä kaksinkamppailu jätetään otolliseen aikaan.

1500 m:llä oli Vaasan joukkue loistavine valtteineen Tarvonen ja Vallenius etukäteen päätetty voittaja. Sen sijaan Valppaan ja Heron kaksinkamppailu alusta loppuun oli jännittävää silmänruokaa katselijoille.

Korkeushyppykilpailu oli huonoin, mitä on nähty pitkään aikaan. — Seiväshyppykilpailussa oli Kuopion Broman eittämätön ykkönen.

Pituushyppykilpailussa Viitala uusi mestaruutensa. Muuten kaikkien hyppääjien tyylissä ja tekniikassa on paljon korjaamisen varaa, samoin keihään- ja kiekonheittäjienkin.

Urheilijaimme tämänhetkinen kunto ei yleensä ole niin lohduton kuin juuri pidettyjen mestaruuskilpailujen tulostilastosta luulisi, huomioiden välirauhansopimuksen aiheuttamat olosuhteet. Pidettäköön järkähtämätön usko tulevaisuuteen!

Julu.

KESÄINEN TERVEHDYS SAIRASVUOTEELTA

Helsinki, Kivelän sairaala,
20. 7. 1946.

Rakkaat kuuromykkäystävät ympäri maan!

Niin, noin vuosi sitten olin tähän aikaan Åvikissa ja nautin oleskelusta tuossa rakkaassa paikassa hyvien ystävien seurassa. Ja minä katselin ja nautin ympärilläni vallitsevasta työn ilosta samoin kuin kauniista luonnosta ja kukista sekä ihanista marjoista. Nyt on kesäni aivan toisenlainen. Olen jo toukokuun 25. päivästä lähtien ollut potilaana Kivelän sairaalassa eikä minulla ole aavistustakaan koska saan jättää sairaalan. Erittäin tunnontarkasti ja vaivojaan säästämättä ovat lääkärit tutkineet minua saadakseen selville syyn monivuotiseen heikkouteeni. Lukemattomia röntgenkuvia on otettu, niin myös sydänfilmejä ja verikokeita, ja viimeinkin tällä viikolla on syy löytynyt. Mutta en vielä tiedä, miten sitä hoidetaan. Mutta minunhan ei tarvitse sitä tietääkään, sillä kun luotan lääkäreihini ja kun tiedän, että Jumala on kaikkivoipa ja kaikkitietävä ja kaiken takana, niin voin olla rauhallinen ja turvallisella mielellä.

On oikeastaan elämys olla sairaalassa pitempään ja eläytyä sen maailmaan, joka on täynnä kärsimystä ja tuskaa, missä epäitsekkäät ihmiset tekevät kaikkensa auttaakseen ja lievittääkseen hätää. Ja millä kiinteydellä työtä tehdäänkään! Ajattelen erityisesti lääkärien työtä. Ei suinkaan riitä se, että he tutkivat potilaansa keran tai pari ja antavat sitten lääkkeitä ja hoito-ohjeita. Ei, heille on *jokainen* potilas erikoistapaus, ja omasta kokemuksestani tiedän, että he ihmeteltävällä sitkeydellä ja pettämättömällä harrastuksella paneutuvat kunkin potilaan sairauteen eivätkä anna periksi ennenkuin ovat päässeet pahan alkusyyhyn, useinkin pitkällisen etsinnän jälkeen. Ja sitten meidän on muistettava, ettei ole kysymys vain yhdestä potilaasta, vaan että on suuri joukko niitä, joille lääkärin on osoitettava valvovaa huolenpitoa. Sitä paitsi he eivät voi häiriintymättä omistautua jollekin erikoistapaukselle, joka heitä erityisesti kiinnostaa, vaan yks' kaks' voi puhelin soida ja silmänräpäyksessä on lähdettävä ja taasen paneuduttava uuteen tapaukseen, jonka taas vuorostaan täytyy vallata heidän huomionsa ja ehkä johdettava heidän ajatuksensa aivan toiselle taholle kuin mihin äsken olivat niin täysin syventyneet. Niin, meillä on todellakin aihetta ihailla lääkäreitämme, heidän tunnontarkkuuttaan ja kestävyyttään. Ja kun noin läheltä saa seurata heidän työtään ja nähdä kuinka tavattoman paljon vaaditaan lääkäreiltä, niin oppii ymmärtämään, että heidän kannettavanaan on raskas ja vastuullinen työtaakka eikä olekaan ihme, että lääkärien elämänlanka niin usein katkeaa liian varhain.

Ja sitten meillä on täällä hoitajattarien suuri ja yleensä iloinen ja ystävällinen joukko. Mutta mikä työtaakka heilläkin! He eivät suinkaan ole ryhtyneet mihinkään helppoon tehtävään. Mikä tahansa on kysymyksessä, heidän on aina oltava valmiina. Joskus heidän on jännitettävä voimansa äärimmilleen,

joutuessaan nostamaan tai kääntämää jotakin liikuntakyvytöntä potilasta ja nenäänsä nyrpistämättä suorittamaan arkisimmatkin askareet.

Mutta hoitajattarien palvelusalttius näyttää ikäänkuin tarttuvan potilaihin näiden viivyttyä pitkään sairaalassa ja vahvistuttuaan. Yksi toisensa jälkeen alkaa auttaa vointinsa mukaan. Aterioilla he auttavat jakelemalla leipää ja muuta tarpeellista, edelleen he auttavat astioiden kuivaamisessa, kukkien kastelemisessa ja hoitamisessa varsinkin tänä vuodenaikana, jolloin sairaille lähetetään niin paljon kukkia. Poispääsyä odotellessa aika vain kuluu paremmin.

Sairaalassa ollessani olen paljon ajatellut erästä asiaa, nimittäin sitä, että olisi tavattoman hyvä, jos *kaikki* ihmiset oppisivat *viittomaan,* ainakin arkielämän tärkeimmät asiat. Tämä ajatus on tullut mieleeni siitä syystä, että meitä asuu samassa huoneessa kolme enemmän tai vähemmän kuuroa naista, jotka emme oikein tahdo saada ääntämme kuulumaan, kun äänikin pitkäaikaisen heikkouden takia tulee heikoksi ja kuulumattomaksi. Täällä me nyt makaamme kukin vuoteessamme ja pinnistämme kuulon äärimmilleen kuullaksemme, mitä toverit sanovat — mutta usein turhaan. Joskus minä otan viittomakielen avuksi esim. näyttäessäni numeroita tai muuta yksinkertaista, mutta tovereillanihan ei ole tätä apukeinoa. Jospa vain osaisimme alkeellisimmat viittomet, meidän olisi paljon helpompi tulla toimeen. Jälleen osoitus siitä, ettei viittomakieltä pidä halveksia. Nyt tulee mieleeni muisto n. 10 vuoden takaa. Tapasin erään lentäjämajurin. En muista miten keskustelussa tuli puheeksi viittomakieli, mutta majuri tuli hyvin kiinnostuneeksi tästä ilmaisuvälineestä ja sanoi, että se olisi ihanteellinen kieli lentokoneessa, missä kovan jyrinän vuoksi on mahdoton kuulla toisten puhetta pitemmän matkan päästä. Ja miten tärkeätä olisikaan, että jokaisessa sairaalassa olisi edes joku hoitajatar, joka ymmärtää viittomakieltä, sillä joutuvathan kuuromykätkin toisinaan sairaalan potilaiksi. Muistan neiti Adéle Schoultz'in hyvin lämpimästi puhuneen tästä asiasta, sillä hänhän näki miten vaikeata hänen äidilleen aikanaan oli, kun hän makasi sairaana. Ja pääsimme niin pitkälle, että asetettiin komitea, johon jäseniksi tulivat neidit S. Heikel, A. Schoultz, R. Stadius ja allekirjoittanut. Komitean piti pohtia mitä voitaisiin edelleen tehdä asian hyväksi. Mutta vain yksi kokous pidettiin ja siinä päätettiin kääntyä sairaanhoitajataryhdistyksen puoleen ja sitten kutsua asiasta kiinnostuneet kokoukseen, ja sitten hanke raukesi. Miten olisi, jos asia uudelleen viritettäisiin eloon.

VÄLÄHDYKSIÄ KUOPION KUUROMYKKÄ-URHEILIJAIN 35-VUOTISTAIPALEELTA

Tänä vuonna tulee KKU (Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat) toimineeksi 35 vuotta Kuopion ja sen ympäristön kuurojen urheilukasvattajana. Sen syntysanat lausuttiin lokakuussa 1911 Kuopion Kuuromykkäinyhdistyksen taholla, jonka toivomuksen mukaisesti tulisi urheiluosaston edistää yhdistyksen jäsenien fyysillistä kuntoutumista terveydenhoitoa tehostamalla ja muutenkin innostamalla urheilu-aatteen viljelyä kuurojen keskuuteen. Ohjelmaan tuli aluksi voimisteluharjoituksia, kävely- ja hiihtoretkiä ja hiihtokilpailuja. Urheiluinnostus oli hyvin suuri ja kilpailutulokset varsinkin 10 km hiihtomatkalla olivat huomioonottaen silloiset olosuhteet ja rajoitetut valmentautumismahdollisuudet, verraten hyviä. Myöhemmin urheilutoiminta taantui usean jäsenen muutettua pois paikkakunnalta. Olipa ollut useaan otteeseen keskusteluja urheiluosaston lakkauttamisesta, mutta kun innostus urheilua kohtaan oli ehtymätön, päätettiin jatkaa vähäisestä jäsenmääräsä huolimatta seuran toimintaa nimenmuutoksella K. V. ja U.seura "Kipinä". Seura liittyi 8. 6. 1920 Kuuromykkäin Urheiluliittoon ja kaksi vuotta myöhemmin sen viraliseksi nimeksi muutettiin Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat ja sääntöihin tehtiin muutoksia Helsingin K.m. V. ja U.seuran sääntöjen malliin. Ja nyt seuran nimen ja sääntöjen uusiminen on parast'aikaa valmisteluvaiheessa.

Vuodesta 1921 alkoi seuran toiminta vilkastua jäsenien lisääntymisen ansiosta ollen "kukkeimmillaan" vuoteen 1926. Huomattavan osan aktiivijäsenistä muutettua mualle hankkimaan parempia elämisen mahdollisuuksia ilmestyi taivaalle "mustia pilviä", mutta väliin sukeltautui pilvien lomasta auringon valo valaen uutta uskoa parempaan tulevaisuuteen. Ja niin on menty eteenpäin.

Alussa mainittujen urheilulajien lisäksi liitettiin ohjelmaan myös yleisurheilu-, murtomaajuoksu- ja hiihtoharjoitukset ja kilpailut.

Kun KKU sai järjestää vuonna 1926 ensimmäisen kerran liiton hiihtomestaruuskilpailut, veti silloinen puheenjohtaja Antti Jokelainen "kelkkaansa" tasamaa-hiihtäjiä järjestämällä Puijon murtomaalle mestaruuskilpailut, joka oli ensimmäinen laatuaan liiton hiihtourheilun historiassa. Murtomaahiihtoon tottunut nuori kuopiolainen, myöhemmin pois muuttanut Matti Katainen löi laudalta yllättävästi varmana ykkösenä pidetyn monivuotisen tasamaa-hiihtäjäkuninkaan E. Tapperin Kotkasta. Tämä tapaus aiheutti kuurojen urheilupiireissä tavatonta mielenkiintoa ja -kuohuakin. Lopulta oivallettiin kuopiolaisten "tempun" kumouksellinen merkitys ja liiton ohjelmasta poistettiin tasamaahiihto ja sijaan pantiin murtomaahiihto.

Seuramme huomattavista urheilijanimistä mainitakseni oli kuopiolainen Aarne Holopainen aikoinaan tunnettu kestävyysjuoksija, jonka nimissä on mm. viidet mestaruudet koti- ja ulkomailla. Tenho Bromanin nimi, jolla on kuurojen maailmanennätys seiväshyppyssä, on jo yleisessä tietoisuudessa niin, ettei hän kaipaa tässä yhteydessä lähempiä esittelyjä. Samoin Kuopioon siirtolaisena muuttanut Väinö Pelli, jonka nimissä on nyt Suomen ennätyksiä 3000 ja 5000 m juoksuissa. Sen lisäksi Jussi Laaksonen on Kuopion Nyrkkeilyseuran kasvattina kehittynyt teknillisesti erinomaiseksi nyrkkeilijäksi, joka on voittanut kymmeniä palkintoja. Puhumattakaan muista kuopiolaisista urheilijoista, jotka kullekin soveltuvalla urheilulajillaan ovat niittäneet mainetta seuralleen, osoittanee tämä kirjoitus, kuinka suuren panoksen KKU:kin on osaltaan suorittanut ja tulee suorittamaan Suomen kansan liikuntakasvatustyössä.

Lopuksi on mainittava, että KKU:n useat jäsenet ovat erikoisesti Kuopiossa toimivan "Savon Sisun" kasvatteina saaneet käyttää hyväkseen sen tarjoamia erinomaisia valmentautumismahdollisuuksia, kun seuramme kärsii oman pätevän valmentajan puutetta.

A. V. Hartikainen.

Vanha, uskollinen ystäväni, neiti Vera Koroleff, on ollut tässä sairaalassa 8 kuukautta, joskin toisella osastolla. Hän on ystävällisesti tervehtinyt minua kolme kertaa, sillä hän on nyt niin virkeä, että hän saa liikkua vapaasti. Sen lisäksi ovat käyneet tervehtimässä neiti Bertha Sjöberg Åvikista ja rouva Anna Joutsen Helsingistä. Tästä huomaatte, etten sairaalassakaan ole kokonaan menettänyt kosketusta kuuromykkiin.

Mutta nyt tämä kirje venyy liikaa! Siksi täytyy lopettaa ja lähetän jokaiselle lehtemme lukijalle, joka vain muistaa tai tuntee minut, kaikkein lämpimimmät terveiseni.

Teidän kaikkien vanha ystävä

Elma Ignatius.

NORJASTA TERVEISIÄ

Viime juhannusaattona tuli mieluisa yllätys: odottamaton kutsukirje Suomen Kuuromykkäin liiton puheenjohtajan kautta allekirjoittaneelle Norjan Kuurojen liiton puheenjohtaja Helmer Moe'ilta Norjaan Drammenissa pidettävään Kuurojen liiton yleiseen kokoukseen heinäk. 10—14 p:nä. Jokaisen Pohjoismaan yhden edustajan täysihoidon kustantaa Norjan Kuurojen liitto.

Kutsu tuli niin myöhään, että epäilin matkan toteutumismahdollisuutta. Kuitenkin ensi työkseni menin paikkakunnan nimismiehen luo pyytämään ulkomaan passia, mutta sieltä ei voitu antaa passia näin lyhyessä ajassa, vaan vasta parin viikon kuluttua. Tähän "hitauteen" en lainkaan tyytynyt, vaan matkustin juhannuspyhien jälkeen Hämeenlinnaan lääninhallitukseen anomaan passia, jonka toivoin saavani valmiiksi kolmen päivän kuluessa. Vaikka passin saantia on juuri viime keväänä kovennettu, niin sain kumminkin myöntävän vastauksen ja minulle luvattiin passi kolmen päivän perästä. Mutta kun sitä ei kuulunut, niin minä soitatin lääninhallitukseen vaatien sitä mitä pikemmin. Vihdoinkin passi taskussani matkustin Helsinkiin Suomen Pankkiin valuutta-asialle ja sitten Suomen Matkatoimistoon. Samalla pyysin heitä toimittamaan viisumit Norjan ja Ruotsin lähetystöön.

Heinäk. 6 p:nä sain matkatoimistosta kaikki paperit kuntoon; tunsin suoranaista helpoitusta, kun kaikki kiireiset juoksuni eri paikoissa ovat vihdoinkin päättyneet suotuisaan tulokseen. Niinpä saatoin mukavasti ja kaikessa hiljaisuudessa istuutua pikajunaan Turun satamaa kohti ja sen jälkeen "Bore I" höyrylaivaan.

Seuraavana päivänä astuin Tukholman satamalaiturille; ei ketään ollut vastassa. Ajoin autobussissa "Solbackeniin", kuurojen yhdistyksen omistamaan kesähuvilaan, jonne on n. 25 km Tukholmasta. "Solbacken" (Aurinkomäki) on erittäin kauniilla paikalla järven rannalla, sitä ympäröi monta rakennusta ja suuri puutarha, noin 3 hehtaarin ala.

Tuloni oli heille, "Solbackenissa" oleville kuuroille, yllätys, heitä oli yli 40 henkeä. Tukholman yhdistyksen ja kesähuvilan puheenjohtaja Renner lausui minut sydämellisesti tervetulleeksi. Sillä välin nostettiin tankoon lippu suomalaisen vieraan kunniaksi ja samalla otettiin kuva minusta lipputangon edessä. Minulle näytettiin kaikki huoneet, rakennukset jne. Ja päivällinen oli erittäin maukasta suomalaiselle. Rasittavan matkan jälkeen sain nukkua kauniissa huoneessa hra Rennerin kanssa.

Jäsenet tekevät vuorotellen remonttikorjauksia huvilassansa. Muutaman vuoden perästä siitä tulee oikea loistohuvila. Siinä on nykyään yli 40 ja 20 ylimääräistä vuodetta, myöhemmin lisätään yhteensä yli sataan vuoteeseen neljässä rakennuksessa. Varakas Tukholman km-yhdistys!

Seraavana päivänä (maanantaina) lähdin Tukholmaan hra Renner oppaanani. Sieltä yöllä matkustin yksin Norjaan sähköjunalla,

joka kulki 90—110 km tuntinopeudella. Tiistaiaamupäivällä saavuin Norjan pääkaupunkiin, Osloon. Suurenmoinen kaupunki! Sieltäkään en löytänyt ketään kuuroa ja vasta monien kyselyjen jälkeen päädyin toiseen rautatieasemaan, mistä junat lähtevät Drammeniin. Onneksi huomasin rautatieravintolassa kolme kuuroa norjalaista, jotka kovasti ihmetellen pitkän matkan vierasta osoittivat minulle suurta vieraanvaraisuutta ravintolassa. Matkustimme yhdessä sähköjunalla Drammeniin, jonne on matkaa noin 110 km Oslosta, 1.30 minuutissa. Helsingistä Hämeenlinnaan on junamatka 120 km ja kestää yli kolme tuntia. Etanan kulkua! Drammenin asemalta menimme vastapäätä olevaan "Globus" kahvilaan, jossa oli vastaanotto- ja ilmoittautumiskanslia saapuvia kuuroja varten. Sieltä menimme Drammenin talouskouluun, jossa nukuimme.

Heinäkuun 10 p:nä keskiviikkona oli 200—300 henkeä saapuvilla. Eräs neitonen Norjan Lapista Tromssan puolelta herätti huomiota lappalaisen pukuun pukeutuneena. Kaikkialla sain kokea suurenmoista ystävällisyyttä. Monet sanoivat ,ettei Norjassa ole käynyt ketään suomalaista kuuroa 22 vuoteen. Sain paljon kutsuja perhepäivällisille. Suureksi ihmettelykseni ajoi viisi kuuroa itse omassa henkilöautossansa ja kolme moottoripyörällänsä kokoukseen. Kuuro puheenjohtaja Helmer Moe näytti minulle komean kermanvärisen viime keväänä ostamansa henkilöautonsa, jossa hän itse ajoi Trondheimista tänne noin 600 km mukanaan rouvansa. Samoin saapui kuuro H. Wöldike rouvineen moottoripyörällä Tanskasta Malmön kautta tänne. Sain kuulla, että Norjassa on 15 kuuroa autonomistajaa ja 5 moottoripyörän omistajaa. Suomen laki on omituinen, kun se kieltää kuuroilta auton omistusoikeuden sekä ajoluvan ja myös heitä rupeamasta hammaslääkäreiksi, hammasteknikoiksi ym. Samoin on omituinen kuuroille tarkoitettu avioliittolaki, joka on otettu malliksi Saksasta. Nouskaamme taistelemaan omituisia lakeja vastaan!

Heinäk. 11 p:nä torstaina alkoi Norjan Kuurojen liiton yleinen kokous, jolloin puheenjohtaja Helmer Moe piti tervehdyspuheen lausuen Ruotsin, Tanskan ja Suomen edustajat tervetulleiksi. Pastori Bonnevie Svendsenin pitämän hartauspuheen jälkeen esittivät tervehdykssn Ruotsin Kuuromykkäinliiton puheenjohtaja Malmberg ja Tanskan km-liiton puolesta hra Aage Thomsen. Esittäessäni Suomen Kuuromykkäin liiton tervehdyksen sain osakseni innokkaita käsientaputuksia ja kertoessani Suomen kuurojen elämästä ja sotakärsimyksistä ja kiittäessäni norjalaisia kuuroja avustamisesta, uusiutuivat käsien taputukset. Mainitsin samalla Suomen kuuromykkäin opetuksen 100-vuotisjuhlasta. Pastori B. Svendsen ja muut kiittivät selvää viittomistani ja sanoivat ymmärtäneensä hyvin kaikki viittomiseni. Tämän jälkeen pidettiin virallinen kokous vuosikertomuksineen ja alustuskysymyksineen ja illalla oli kuurojen urheilukilpailut.

Perjantaina jatkettiin kokousta. Puheenjohtaja kehoitti minua selostamaan Pohjola-Norden kuurojen yhdistyksen perustamista. Ehdottaessani sitä norjalaisille kuuroille taputtivat läsnäolijat käsiään hyväksyvästi. Tämä ehdotus jätettiin ensi vuonna Ruotsissa pidettävään Pohjoismaiden kuurojen kongressiin päätettäväksi. Puheenjohtajan pidettyä lopettajaispuheen valokuvattiin kokouksen osanottajat. Heistä eräs huomattava kuuro ent. maalarimestari A. Fleischer on pari kertaa käynyt Suomessa. Huolimatta 86. ikävuodestaan ja siitä, että viime talvena oli monta kuukautta halvaantuneena, työskentelee hän puolihalvaantuneena kuurojen hyväksi vielä nytkin. Aika reipas vanhus!

Saman päivän iltapäivällä pidettiin urheilukilpailut ja illemmalla vapaa seurusteluilltama puistoravintolassa. Eräät kuurot veivät minut autossansa Norienin kaupunkiin, 70 km päähän. Kaunis kaupunki meren rannalla. Seuraavana aamuna aikaisin palasimme autossa Drammenin talouskouluun syömään aamiaista. Sen jälkeen lähdimme, suuri joukko, kolmessa autobussissa 25 km päässä olevaan Drammenin Kuurojenyhdistyksen omistamaan kesämajaan. Hieno, kaunis paikka suuren järven rannalla! Jäsenet ovat itse rakentaneet hyvin käytännöllisen majan; yläkerroksessa on ravintola, seurusteluhuone ja iso veranta, alakerroksessa naisten ja miesten makuuhuoneet ja pesukomerot. Ensiluokkainen tyyli! Vieläpä jäsenet parhaillaan rakentavat toisen rakennuksen perheasuntoa varten. Oma tonttimaa on. Sangen uutteria jäseniä, vaikka yhdistyksen jäsenluku on vasta 34. Kesämaja rakennettiin v. 1941 ja ristittiin "Skogheimiksi". Nautittiin virvokkeita, voileipiä ja kahvia ja otettiin auringonkylpyä uinnin kera.

Skogheimin verannalla pidettiin Pohjoismaiden Kuuromykkäin kongressin neuvottelukokous, jossa oli Ruotsin Kuuromykkäin liiton puheenjohtaja konsulentti B. Malmberg, kuuro arkkitehti G. Viberg, Tanskan liiton puolesta hrat A. Thomsen ja H. Petersen, Norjan Kl:n puheenjohtaja kirjansitoja Helmer Moe ja Suomen K-liiton puolesta allekirjoittanut. Valittiin johtohenkilöt PK-kongressin komiteaan neljästä maasta. Päätettiin, että Ruotsin K-liitto anoisi ulkoministeriöltä passin helpotusta suomalaisille kongressin osaaottajille ja kustantaa johtohenkilöille valuuttavaikeuksien takia täysihoidon kongressin aikana. Ruotsin K-liitto päättää siitä, kuinka monta suomalaista saa ilmaisen täysihoidon. Samoin päätettiin antaa kongressin uutterimmille johtohenkilöille ansiomitali. Piirustuskilpailu ansiomitalin luonnoksesta pidetään neljän maan kesken. Niinikään päätettiin filmata kongressista ja johtohenkilöistä korkeintaan 100 metriä. Pöytäkirjaa ei pidetty näistä päätöksistä ja alustuksista.

Palasimme kaupunkiin autobussissa ja illalla oli Drammenin komeassa teatterissa juhlapäivälliset, joihin otti osaa yli 350 henkeä. Jouduin istumaan johtohenkilöiden kanssa kunniapaikalla neljän valtakunnan lipun alla. Pidettiin pöytäpuheita, joihin otin osaa. Ruoka oli ensiluokkaisen hyvää ja jäätelöannos oli tavallista suurempi. Lopuksi jaettiin urheilupalkintoja ja tanssittiin kello 4:ään asti aamulla.

Sunnuntaina oli Drammenin tuomiokirkossa jumalanpalvelusta pitämässä kuurojen papit B. Svendsen, Lars Stokke ja Stueland ja tämän jälkeen jaettiin Herran ehtoollista. Sitten alkoi hyvästijättö ja kotiinpaluu. Monet pyysivät kovin minua tulemaan heidän mukaansa pohjoiseen päin heidän kotiinsa omilla autoillaan, mutta minun täytyi kieltäytyä passin voimassaolon päättymisen takia. Matkustin toisten kuurojen mukana Osloon, jossa erosin heistä, vieraanvaraisista norjalaiskuuroista, ja matkustin yksin Ruotsiin. Minulle tuli ikävä erota rakkaista norjalaisista, joista olen saanut paljon lämpimiä muistoja ja matkalla oli paljon näkemisen arvoista. Norjan luonto on hyvin kaunista tuntureineen, vuoristoineen ja järvineen. Leipä, maito, voi, liha ym. on korttivapaita, sokeri, juusto, vaatteet ja jalkineet ovat tosin vielä kortilla. Siellä sain syödä paljon voita, lihaa ym. ja paremmaa ruokaa kuin Suomessa. Ja Norjassa käytetään, ihme kyllä, paljon sähköä, jokaisessa mökissä on sähköhella. Suurin osa asuntolämmityksestä käytetään sähköllä. Varakas, varakas Norja!

Saavuin Tukholmaan maanantaiaamuna. Herra Renner oli vastassa ja vei minut aamukahville ja sitten hänen kotiinsa. Sinne tuli monta kuuroa kuulemaan uutisia Norjasta. Käytyäni ostoksilla menin laivasatamaan, johon oli tullut monta kuuroa saattamaan minua. Höyrylaiva "Heimdall" lähti Tukholmasta klo 18 ja saapui tiistaiaamuna klo 9 Turkuun. Ruotsin matkalla kuulin harmillisia uutisia siitä, että Ruotsiin on tullut asiattomia kuuroja, kuin "kerjäämään". Ruotsin kuurot ovat nyt tulleet haluttomiksi avustamaan, kun sielläkin elämä on kovin kallista. Ruotsin "heinäsirkkatulva" olisi lopetettava!

Lauri Vainola.

MYÖNNETTYJÄ MATKALIPPUALENNUKSIA

Rautatiehallitus on myöntänyt seuraavat matkalippualennukset:

Seuraneuvojakursseille *Turussa* elokuun 14—17 päivinä (kutsun saaneet osanottajat);

Urheilukilpailuihin *Pietarsaaressa* elok. 31—syysk. 1 p:nä;

Esitelmäpäiville *Porissa* elok. 31—syysk. 1 p:nä;

Esitelmäpäiville *Vaasassa* lokak. 5—6 p:nä;

Myönnetty alennus on voimassa 2 päivää ennen ja 2 päivää jälkeen kunkin tilaisuuden. Osanottajien on ostettava lähtöasemaltaltaan puolitoista (1½) menolippua, jotka leimataan aseman nimileimalla. He saavat samalla alennustodistuksen B n:o 118 A, johon on leimattu aseman nimi ja päiväleima. Perillä ovat alennustodistukset tilaisuuksien järjestäjien täytettävä ja asianmukaisesti leimattava liiton leimalla. Menomatkalla ei matkalippuja saa antaa pois konduktöörille, vaan vasta paluumatkalla.

Lisäksi toivotaan vielä saatavan seuraavat matkalippualennukset:

Esitelmäpäiville *Turussa* syysk. 14—15 p:nä;

Naisten päiville *Helsingissä* lokak. 5—6 p:nä.

PINNARIT LUJILLE

Kuten tunnettua, on vahvistettu "pinnarilaki" ja siitä annettu toimeenpanoasetus.

Meille on kerrottu, että valekuuromykkä *Arvo Höckert* on kuljeskellut vaivana jokaisen km. kodissa Etelä-Pohjanmaalla. Tämä irtolainen valehtelee mielikuvituksellisia juttuja kaikille.

Lisäksi pari muutakin pinnaritapausta on tullut tietoomme, varokaa kunnialliset ja työtätekevät kuurot, ettette joudu sellaisten huijarien uhriksi.

K.m. yhdistysten johtohenkilöt antakoot pinnareille kehoituksen työhön ryhtymisestä vapaaehtoisssti. Jollei joku työtä pakoileva kuuro — tai siksi tekeytyvä — tahdo ryhtyä ansiotyöhön, on siitä ilmoitettava poliisille, joka voi siirtää hänet pakkotyölaitokseen. Näin ollen pyydetään maaseutuyhdistysten, samoinkuin kaupunkiyhdistystenkin johtohenkilöitä pitämään silmällä sellaisia pinnarikuuroja, etteivät he voisi häväistä työtätekevien ja kunniallisten kuurojen nimeä täysiaististen ihmisten joukossa.

Viettäkää maamme kuurojen kouluopetuksen alkamisen 100-vuotisriemujuhlaa 29. 9. jokaisessa kuuromykkäinyhdistyksessä.

URHEILUOSASTO

KUL:N YLEISURHEILUMESTARUUSKILPAILUT KUOPIOSSA 3—4. 8. -46.

suoritettiin Väinölänniemen urheilukentällä hyvän sään vallitessa molempina päivinä. Osanottajia oli 40 miestä ja 6 naista. Uusia ennätyksiä saavutettiin ainoastaan naisten kuulassa, jossa vaasalainen neiti Saima Tarvonen paransi vuodesta 1944 Aili Huotarin nimissä ollutta ennätystä 9.86 metriin. Väinö Pelli olisi voinut lyödä uuden ennätyksen 5.000 m:llä. Hänen aikansa oli 14.58,7. Mutta tarkistusmittauksessa havaittiin rata liian lyhyeksi, joten ennätystä ei voitu hyväksyä. Kilpailujen järjestely oli onnistunut ja ne sujuivat kitkattomasti. Tulokset tyydyttäviä.

100 m juoksu: 1) K. Irri, Tampere 12,3; 2) G. Lillhannus, Helsinki 12,4; 3) T. Tarvonen, Vaasa 12,4; 4) E. Viitala, Vaasa 12,6.

100 m juoksu, nuoret: 1) B. Södergård, Vaasa 12,8; 2) S. Rannikko, Turku 12,9; 3) M. Tarvonen, Vaasa 13,0; 4) T. Väisänen, Oulu 13,2.

100 m juoksu, naiset: 1) S. Sandström, Pietarsaari 15,8; 2) S. Tarvonen, Vaasa 15,8; 3) A. Suomalainen, Kyminlaakso 16,2; 4) K. Suihkonen, Kuopio 17,2.

200 m juoksu: 1) K. Irri, Tampere 25,5; 2) G. Lillhannus, Helsinki 25,7; 3) V. Koskinen, Vaasa 25,8; 4) E. Tella, Helsinki 26,1.

400 m juoksu: 1) T. Tarvonen, Vaasa 54,3; 2) K. Irri, Tampere 55,4; 3) V. Koskinen, Vaasa 55,5; 4) T. Vallenius, Turku 56,5.

800 m juoksu: 1) T. Tarvonen, Vaasa 2.05,0; 2) T. Vallenius, Turku 2.10,0; 3) M. Petäjäinen, Helsinki 2.14,5; 4) E. Rounikko, Pori 2.16,0.

1.000 m juoksu, nuoret: 1) T. Väisänen, Oulu 3.04,4; 2) T. Nöyränen, Helsinki 3.06,0; 3) U. Saarikko, Hämeenlinna 3.10,0; 4) H. Valtonen, Tampere 3.15,0.

1.500 m juoksu: 1) T. Vallenius, Turku 4.21,0; 2) P. Palmu, Turku 4.26,2; 3) V. Pelli, Kuopio 4.31,0; 4) M. Petäjäinen, Helsinki 4.33,0.

5.000 m juoksu (4.698 m): 1) V. Pelli, Kuopio 14.58,7; 2) P. Palmu, Turku 15.37,5; 3) P. Hantunen, Jyväskylä 16.10,0; 4) P. Niinikangas, Turku 16.18,0.

1.500 m viestinjuoksu: 1) Vaasan joukkue (Tarvonen, Koskinen, Viitala, Södergård) 3.39,6; 2) Turun joukkue (Vallenius, Salminen, Honkanen, Rannikko) 3.46,6; 3) Helsingin joukkue (Tella, Lillhannus, Vickholm, Hovi) 3.47,0.

Pituushyppy: 1) E. Viitala, Vaasa 6.14; 2) G. Lillhannus, Helsinki 5.62; 3) T. Broman, Kuopio 5.41,5; 4) E. Hovi, Helsinki 5.37.

Pituushyppy: nuoret: 1) K. Irri, Tampere 5.69; 2) S. Rannikko, Turku 5.34; 3) B. Södergård, Vaasa 5.28; 4) M. Tarvonen, Vaasa 5.22.

Pituushyppy, naiset: 1) S. Sandström, Pietarsaari 3.90; 2) S. Tarvonen, Vaasa 3.88; 3) A. Kontteli, Vaasa 3.62.

Korkeushyppy: 1) B. Södergård, Vaasa 1.60; 2) E. Hovi, Helsinki 1.60; 3) V. Koskinen, Vaasa 1.60; 4) K. Irri, Tampere 1.55.

Korkeushyppy, naiset: 1) S. Sandström, Pietarsaari 1.25; 2) A. Suomalainen, Kyminlaakso 1.15; 3) S. Tarvonen, Vaasa 1.15.

Seiväshyppy: 1) T. Broman, Kuopio 3.20; 2) P. Palmu, Turku 2.90; 3) V. Koskinen, Vaasa 2.80.

Seiväshyppy, nuoret: 1) E. Keski-Levijoki, Vaasa 2.90; 2) M. Tarvonen, Vaasa 2.70.

Kuulantyöntö: 1) E. Ojala, Vaasa 12.15; 2) E. Viitala, Vaasa 12.06; 3) T. Broman, Kuopio 11.80; 4) V. Kaurela, Tampere 11.57.

Kuulantyöntö, nuoret: 1) M. Tarvonen, Vaasa 11.15; 2) E. Keski-Levijoki, Vaasa 11.03; 3) S. Rannikko, Turku 10.25; 4) T. Väisänen, Oulu 9.86.

Kuulantyöntö, naiset: 1) A. Kontteli, Vaasa **9.86** (u. e.); 2) S. Sandström, Pietarsaari 9.14; 3) S. Tarvonen, Vaasa 6.76.

Kiekonheitto: 1) E. Viitala, Vaasa 36.65; 2) E. Ojala, Vaasa 34.95; 3) V. Kaurela, Tampere 32.15; 4) T. Broman, Kuopio 29.44.

Kiekonheitto, nuoret: 1) S. Rannikko, Turku 35.10; 2) E. Keski-Levijoki, Vaasa 32.60; 3) M. Tarvonen, Vaasa 30.65; 4) U. Saarikko, Hämeenlinna 27.65.

Keihäänheitto: 1) E. Ojala, Vaasa 53.32; 2) L. Hämäläinen, Jyväskylä 52.45; 3) E. Viitala, Vaasa 49.94; 4) E. Hovi, Helsinki 45.63.

Keihäänheitto, nuoret: 1) B. Södergård, Vaasa 41.59; 2) E. Keski-Levijoki, Vaasa 39.83; 3) S. Rannikko, Turku 35.16; 4) H. Valtonen, Tampere 34.82.

Strengbergin "Saimaa"-pokaalin sai Vaasa jälleen 110 pisteellä. Muiden pistemäärät olivat: Turku 34, Tampere 24, Helsinki 21, Kuopio 18, Pietarsaari 18, Oulu 7, Kymenlaakso 5, Jyväskylä 5, Hämeenlinna 3 ja Pori 1 pist. — Muuten tuntuu siltä, että p.o. arvokas pokaali muodostuu suureksi rasitukseksi, pakottamalla varsinkin pienemmät seurat ilmoittamaan kilpailijansa osanottajiksi liian moneen lajiin, jolloin asianomainen ei pääse omassa "leipälajissaan" parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

Kuopion KU vietti 35-vuotisjuhlaansa Tyttölyseolla elok. 3 p:nä hyvällä ohjelmalla sekä palkintojenjakojuhlaa samassa paikassa. Yleisöä oli noin 350 henkeä.

Majoitus tuotti suuria vaikeuksia järjestävälle seuralle samaan aikaan sattuneiden kristillisten nuorisopäivien ja maatalouskokouksen takia, huolimatta siitä, että huoneet oli varattu hyvissä ajoin etukäteen. Kuitenkin sai jokainen tyydyttävän majapaikan — kiitos siitä KKU:n toimihenkilöille. Ravintolapuoli oli riittävä, joten mm. vehnäsiä voitiin lopuksi huutokaupata, puhumattakaan herkullisista kaakuista ja kalakukoista, jotka arvottiin juhlien ja kilpailujen kulujen peittämiseksi.

Käynti Puijolla kuului olleen elämys niille, jotka eivät olleet ennen nähneet sieltä avautuvaa näköalaa.

Rep.

UINTIA

Heron perinnäisiksi käyvät kansalliset uintikilpailut pidettiin Helsingissä Uunisaaressa 28 7. Helsinkiläisten lisäksi osallistui 6 maaseutulaista, joista 2 naista. Yllättäen nappasi jyväskylätär Eeva Ratavaara voiton etukäteisvoittajana pidetyn helsingittären Maja-Liisa Hoffrenin nenän edestä, vieläpä ylivoimaisesti. Positiivisin lupaus oli Heron Tourunen miesten 200 m rintauinnissa. Jos vain hänen vetoonsa tehdään muutama korjaus, tulee hänestä kansainväliset mitat omaava rintauimari. Miesten 100 m vapaauinnissa oli jo 5 vuotta helsinkiläistynyt viipurilainen Räikkönen, muuten Heron uintijaoston uuras puheenjohtaja omaa luokkaansa. 400 m vapaauinnissa ilmeni hänen ohikuntonsa senjohdosta, että hän on osallistunut 4 päivää aikaisemmin suureen kuulevien Mustikkamaasaaren uintiin, ja että hän on ottanut liiallista aurinkoa kesälomaansa viettäessään. Vahinko, ettei hän tullut niin lähelle pohjoismaista uintitasoa kuin on toivottu, jotta tiketti pistettäisiin hänen taskuunsa kansainvälisiin kutsuntauintikilpailuihin, joka pidetään Tukholmassa Ruotsin kuurojen yleisurheilukilpailujen yhteydessä 17—18. 8.

Tässä tulokset:

100 m vapaauinti: 1) A. Räikkönen, Hero 1:29,8, SE, 2) Nordström, s:a 1.34,5, 3) Sundell, Pori 1.48,4. Naisten 50 m vapaauinti: 1) Ulla Elomaa, Hero 49,0, Eeva Ratavaara, Jyväskylä 54,5, 3) Meri Vankka, Vaasa 56,9. 200 m rintauinti: L. Tourunen, Hero 3.58,4 SE, 2) V. Koskinen, Lahti 4.13,8. 3) A. Nordström, Hero 4.47,3. Ikämiesten 50 m vapaauinti: 1) E. Hollo, Turun Valpas 44,2 SE, 2) A. Nordström, Hero 45,0, 3) A. Sihvola, s:a 49,9. 50 m selkäuinti: 1) V. Koskinen, Lahti 52,0, 2) A. Räikkönen, Hero 1.03,3, 3) L. Leino, s:a 1.06,5. Naisten 100 m rintauinti: 1) Eeva Ratavaara, Jyväskylä 2.00,3, 2) Maja-Liisa Hoffren, Hero 2.10,2, 3) Ulla Elomaa, s:a 2.22,7. 400 m vapaauinti: 1) Räikkönen, Hero 8.25,1, 2) L. Tourunen, s:a 8.27,3 rintauintitapaa käyttäen, 3) V. Koskinen, Lahti myös rint. u. t. 9.28,1.

UUSIA ENNÄTYKSIÄ

Kuurot urheilijat ovat saavuttaneet uusia ennätyksiä kuulevien järjestämissä kansallisissa ja piirikunnallisissa yleisurheilumestaruuskilpailuissa tänä kesänä:

Evert Viitala: kiekko 38,21, kolmiloikka 13,52, pituushyppy 6,45, päästen SVUL:n B-luokkaan.

Toivo Tarvonen: 800 m juoksu 2,02,9.

Eero Ojala: keihäänheitto 56,00, päästen SVUL:n B-luokkaan.

Väinö Pelli: 5000 m juoksu 15,42, päästen SVUL:n B-luokkaan.

Jos tulokset pitävät paikkansa, niin ne hyväksyttänee uusiksi KUL:n ennätyksiksi.

KANSALLISET urheilukilpailut **Pietarsaaressa** pidetään tämän kuun 31 p:nä. Otteluja on mm. kuulevien seuroja vastaan. Urh. seura Drott tahi H.V.I. asettaa 2 osanottajaa joka seurasta ja -lajista Pistelaskuna käytetään: I p. 5 pist., II p. 3, III p. 2 ja IV p. 1 piste. Viestistä I p. 5 pist. ja II p. 3 pist.

Jännittävät ottelut ja vetokamppailut ehkä parantavat kuurojen ennätyksiä.

Jalkapallo-ottelut pidetään ennen urheilukilpailuja, jos tarpeeksi pelaajia ilmoittautuu.

Maaottelu jalkapallossa Pohj.-Suomen ja Pohj. Ruotsin välillä pidetään sunnuntaina syyskuun. 1 p:nä klo 15.

Rautatiellä on myönnetty 25 %:n matkalippualennus. Tervetuloa!

HÄMEENLINNAN Kuuromykkä-urheilijat järjestää jäsentenvälisen 5-ottelun elok. 25 p:nä klo 10.00 aamulla sekä kolmiottelun naisille Kaurialan urheilukentällä. Kilpailun jälkeen lähdetään huviretkelle Katinalaan Valtarille.

Jäsenet tervetulleita läheltä ja kaukaa.

Sokerit ja eväät mukaan.

TURUN Kuuromykkäin Urheiluseura Valpas järjestää syyskuun 14—15 p:nä jäsenten väliset urheilukilpailut urheilupuistossa esitelmäpäivien yhteydessä.

HERON kansallisissa pyöräilykilpailuissa 27—28/7 saavutettiin seuraavat tulokset: 2 km ratapyöräily: 1) S. Lidsle, Pietarsaari 3.25,8, 2) M. Liinapuro, Hero 3.30,9, 3) O. Salminen, Pori 3.31,3, 4) P. Miettinen, Hero 3.33,2. 10 km ratapyöräily: 1) S. Lidsle, 19.05,9, 2) Miettinen 19.06,7, 3) Liinapuro 19.08,5, 4) Salminen 19.08,6. 50 km maantieajo: 1) Salminen, 2) Lidsle, 3) Liinapuro.

IISALMEN KU:n järjestämät kansalliset urheilukilpailut alkoivat heinäk. 6 p. aurinkoisen, mutta kuuman sään vallitessa viisiottelussa ja 1500 m juoksussa. Olikin kuitenkin vain 4-ottelu, sillä yksi ottelu oli jätetty pois voittamattomien vaikeuksien takia, jotka antoivatkin kuitenkin oivallisen "oppitunnin kilpailujen järjestäjille. Kuopiolainen maailmanennätysmies T. Broman voitti koko kilpailun vakuuttavasti ja hänen saaliikseen joutunut upea kiertopokaali vaelsi tällä kertaa Iisalmen piirin "rajojen" ulkopuolelle. Parhaat tulokset:

4-ottelu: 1) T. Broman, 1.815 pist., 2) E. Hyrkäs, 1.599 pist., 3) V. Balk, 1.290 pist.

1500 m: 1) Paavo Hantunen 4.52, 2) Veikko Balk 5.15, 3) Matti Huttunen 6.25.

T. Bromanin parhaat yksityistulokset olivat 100 m 13,6, pituus 545, kiekko 29,12 ja kuula 11,31.

E. H.-s.

HEINÄKUUN 11 p:nä teki retken Pietarsaaren k.m. urh. jalkapallo-osasto 14 miehen vahvuisena Ruotsiin. Seura oli ostanut moottoriveneen, mutta se vain pihisi ja puhisi, eikä suostunut lähtemään yli Pohjanlahden. Täytyi matkustaa junalla. Lauantaina 13/7 saavuttiin Skellefteåon Tornion—Haaparannan kautta.

Sunnuntaina heinäk. 14 p:nä oli ottelu Skelleteån joukkuetta vastaan. Pelaajamme olivat väsyneitä

ja osaksi sairaitakin. Tulos 9—0 Ruotsin hyväksi. Kohtelu Ruotsissa oli erittäin ystävällistä ja vieraanvaraista. Kotiintuomisiksi saatiin lahjapaketteja ja monia hyviä tavaroita.

TIETOJA KOTIMAASTA

PORIN Kuuromykkäinyhdistyksen esitelmäpäivät ovat elok. 31 ja syysk. 1 p:nä yhdistyksen omalla talolla. Esitelmäpäivät aloitetaan lauantaina klo 19, jatkuen sunnuntaina. Ystävät ovat sydämellisesti tervetulleita läheltä ja kaukaa porilaisten järjestämille juhlille.

25 %:n matkalippualennus Poriin on saatu!

TURUN K.m. yhdistyksen esitelmäpäiville syysk. 14—15 päivinä esitelmän pitäjiksi ovat lupautuneet rva Eeva Suhonen Kyröskoskelta, hra Kauko Mäkelä Tampereelta, mahdollisesti pastori Lauri Paunu Helsingistä sekä oman paikkakunnan puhujat. Tervetuloa läheltä ja kaukaa Auran rannoille.

MIKKELIN Kuurojenyhdistys järjestää kuuromykkäin opetuksen alkamisen 100-vuotismuistojuhlan syyskuun 15 p:nä.

Samana päivänä Mikkelin Kuurot Urheilijat järjestää jäsentenväliset kilpailut kolmiottelussa naisille ja miehille sekä miehille 1.500 ja 3.000 m juoksukilpailut. Hitauspyöräilyssä järjestetään myöskin kilpailut naisille ja miehille. Palkinnot ovat hyviä. Hitauspyöräilyn palkinnot ovat hyvää syömistä. Tervetuloa Lappeenrannan Savonlinnan sekä Pieksämäen kuurot urheilijat Mikkeliin kilpailemaan syyskuun 15 p:nä. Sokerit ja eväät mukaan.

KAJAANISSA pidetään k.m. opetuksen alkamisen 100-vuotismuistojuhlat syyskuun 29 p:nä klo 12 kaupungin rukoushuoneella. Lokak. 12—13 p:ksi ilmoitetut esitelmäpäivät peruutetaan tämän takia.

IISALMESSA vietetään kuurom. opetuksen alkamisen 100-vuotismuistojuhlaa lokak. 5—6 p:nä, alkaen lauantaina klo 17 Keskuskansakoululla ja jatkuen sunnuntaina Työväentalossa koko päivän. Yhteismajoitus on. Ruokaa saatavana riittävästi ilman kortteja. Saapukaa siis joukolla. Tarkemmin tämän lehden syyskuun numerossa.

HELSINGIN Kuurom.yhdistyksen Naiskerho järjestää naisten päivät tulevan lokakuun 5—6 p:nä Helsingin Kuurom.yhdistyksellä. Ohjelma tulee olemaan antoisa. Matkalippualennus rautateillä toivotaan saatavan. Tarkemmin syyskuun numerossa.

Sihteeri.

MIKKELIN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät ovat marraskuun 9—10 p:nä, mistä yhteensattumisen välttämiseksi täten ilmoitetaan lähiyhdistyksille. Rautatielippualennus toivotaan saatavan.

Väinö Salomaa

60 VUOTTA täytti sunnuntaina elokuun 11 p:nä Keravalla puuseppä **Väinö Salomaa.**

Hän syntyi Orimattilassa ja kävi koulua Jyväskylässä. Oltuaan monta vuotta Helsingin puuseppätehtaalla hän on muuttanut Keravan Puuteollisuus Oy:n tehtaalle, jossa hän työskentelee toistakymmentä vuotta edelleen.

Erikoisharrastuksena oli hänellä painia ja hiihtoa, joten hän oli osallistunut moniin kilpailuihin voittamalla useita palkintoja.

Kuulunut monet vuodet H:gin K.m. Voim. ja Urh-seuran johtokuntaan ja K. U. L:n liittohallitukseen v. 1920—1926. Hoitanut uhrautuvasti ja kiitettävästi H. K. Y:n kesähuvila "Satulinnan" talonmiehen tehtäviä.

Juhlapäivänä oli ystävällisen ja pirteän 60-vuotiaan huvilaan tullut lahjoja, kukkia ja onnitteluja sukulaisilta, ystäviltä ja tuttavilta Keravan ympäristöltä ja Helsingistä.

PORIN Kuurojen Urheilijain 5-vuotisjuhlat alkoivat lauantaina kesäk. 8 p:nä. Ensin suoritettiin urheilukilpailut klo 17. 5-otteluun miehille osallistui 6 miestä, kaikki satakuntalaisia. Tulokset (100 m., kuula, pituushyppy, kolmiloikka, 1500 m juoksu): 1) Erkki Rouhikko 1773 pist., 2) Arvo Jussila 1612 pist., 3) Olavi Laurikainen 1147 pist, 4) Onni Salminen.

Kilpailujen jälkeen tarjosivat Kuurot Urheilijat illallisen turkulaisille vieraille k.m. yhdistyksen talossa. Kuurojen Urheilijain puolesta lausui puheenjohtaja B. Rautalammi vieraat tervetulleiksi Poriin. Turkulaisia vieraita oli ylioppilas Elise Savisaari, KUL:n puheenjohtaja U. Lehtimäki ja herra B. Kaski.

Porin Kuurojen Urheilijain 5-vuotisjuhlat jatkuivat Porissa ensimmäisenä ja toisena helluntaipäivänä. Sunnuntain juhlaa suosi mitä kaunein sää, joka oli saanut juhlayleisöä liikkeelle runsain joukoin läheltä ja kaukaa. Päivän ohjelma alotettiin juhlajumalanpalveluksella k.m.yhdistyksen talossa, joka oli kukilla ja papereilla kauniisti koristettu. Juhlasaarnan piti pastari Kanerva (kuuleva), selostaen helluntain merkitystä. Saarnan tulkitsi yliopp. Elise Savisaari. Jumalanpalveluksen jälkeen kastettiin Jussilan lapsi. Sitten esittivät L. Ollila, johtajatar Ina Norjajoki ja E. Kuusilinna hyvin kau-

Kemin Kuurojenyhdistyksen kesäjuhlan suomalaisia ja ruotsalaisia osanottajia.

niita helluntairunoja, kertomuksia ja esitelmän. Sen jälkeen oli saatavana korviketta pullineen, velliä ja voileipiä. Sitten mentiin vesitornista ihailemaan Porin kaupunkia ja ympäristöä.

Juhlailtama alkoi klo 17 kauniisti köynnöksin ja kukin ja Satakunnan vaakunalla koristetun tyttölyseon juhlasalissa. Ohjelmassa oli ensin alkusoitto, jonka esitti rouva Kaarto (kuuleva), puheenjohtaja B. Rautalammin tervehdyspuhe, E. Kuusilinna viittoi kauniin urheilurunon, H. Eskola esitti seuran 5-vuotishistoriikin, toimittaja A. Kaarto (kuuleva) piti juhlapuheen, KUL:n puheenjoht. U. Lehtimäki esitelmöi olympialaisista, H. Rautalammi lauloi viittoen urheilurunon, B. Kaski puhui kivihiilistä, puheenjoht. B. Rautalammi ojensi 5-ottelun kiertopalkinnon omaksi Erkki Rouhikolle, joka on sen voittanut 3 kertaa peräkkäin ja luki sähkösanomatervehdyksen Porin Penkkiurheilijat r.y:ltä ja kirjetervehdyksen Hämeenlinnan K.m. U:lta. Hra U. Lehtimäki toi urheiluterveiset KUL:lta, eräs juhlavieras Turun Valppaalta ja Jyväskylän Km.U:lta onnittelutervehdyksen. Sitten esitti 2 sinivalkopukuista miestä "Marssilaulun". Kansallispukuinen pari esitti kansantanhun. Näytelmäkappale "Maailman vahvin nainen" huvitti suuresti yleisöä. Lopuksi tanssittiin.

Seuraavana päivänä kokoonnuttiin kello 11 ja mentiin katsomaan kuuluisaa Juseliuksen mausoleumia Porin vanhalla hautausmaalla, jonka Juselius oli tyttärensä muistoksi rakennuttanut. Siellä vahtimestari esitteli mausoleumin kauniit maalaukset ja kertoi Juseliuksen elämästä. Tulkkina oli yliopp. E. Savisaari. Vielä kokoonnuttiin k.m. yhdistyksen talossa, jossa yliopp. E. Savisaari vielä puhui voimakkaan nuorison elämästä. Samoin puhuivat KUL:n päämies U. Lehtimäki ja B. Kaski. Lopuksi vielä Porin Kuurojen Urheilijain puheenjohtaja B. Rautalammi kiitti ohjelman suorittajia ym. onnistuneista juhlista.

HELLUNTAIN maissa, alkusuven kauniin kirkkaina päivinä kokoontui runsaslukuinen joukko kuuroja Kemiin viettämään kesäjuhlaa yhteisissä merkeissä. Juhlijain ensitapaaminen oli järjestetty Kemin aseman läheisyydessä varattuun huoneustoon, jossa myöskin varsinainen juhlaohjelma suoritettiin. Vieraat, joita saapui todellakin ilahduttavan runsaasti eri tahoilta Suomea, seurasivat vilkkaalla mielenkiinnolla esityksiä. Tilaisuus aloitettiin Helluntailauantaina kello 6, jatkuen sen jälkeen molempina juhlapyhinä. Erikoisesti saattoi panna merkille onnistuneen, täysipainoisen, virkistävästi vaihtelevan ohjelman, josta vakavamman ohella hauska merimiestanssi ja hullunkurinen humoristinen esitys saavuttivat ansaittua menestystä.

Toisena Helluntaipäivänä tehtiin retki Laurilaan Kemin maaseurakunnan vanhalle kirkolle. Tämä monisatavuotinen, harmaista, muokkaamattomista kivistä rakennettu pyhäkkö ja siellä oleva muumiomainen jäännös taruineen tuntuivat huokuvan menneiden aikojen salaperäistä, selittämätöntä tunnelmaa, mikä selvästi kuvastui retkeläisten vakavista kasvoista. Kirkolta palattua käytiin vielä Kuurojenyhdistyksen paikallisen puheenjohtajan Laurilan kodissa, missä nautittiin kevyt ateria.

Kemiläiset kauppaliikkeet olivat ystävällisesti muistaneet juhlia lahjoittamalla auliisti erilaisia tarvikkeita. Heille pyydämme esittää sydämelliset kiitoksemme.

Erikoisen leimansa antoivat juhlille naapurimaasta Ruotsista saapuneet vieraat. He olivat hyviä ja hauskoja tovereita. Auliiseen ruotsalaiseen tapaan he toivat tullessaan runsaasti tuomisia, mm. kahvia, lahjoittaen ne kaikki juhlavieraiden käytettäväksi. Muistelemme heitä mielihyvin ja kiitollisina samalla kun toivomme jatkuvaa kanssakäymistä.

HÄMEENLINNASTA. Kesäk. 7 p:nä perjantai-iltana klo 20 kokoontui pieni kuuromykkäystäväpiiri Hämeenlinnan hautausmaalle pienelle kunnianosoitukselle. Silloin paljastettiin v. 1930 tapaturmaisesti kuolleen kuuron nuorukaisen Armas Feldtin haudalla muistokivi, jonka suuruus on 47×43. Se on tummanharmaa mustilla kohokirjaimilla. Entinen puinen risti lahosi ja nyt annettiin

sank.27 E 10
mittaja R. Pitkänen

laittaa hauta uuteen kuntoon ja hommattiin muistokivi siihen. Yhdistyksen puheenjohtaja Hannes Yläkorpi piti lämpimän paljastuspuheen, jossa hän mainitsi, että uskollinen ystäväpiiri ei ole unhoittanut Armas Feldtiä, vaan on nyt näkyvällä tavalla tahtonut osoittaa, että Armas Feldtin muisto yhä elää keskuudessamme, ja että ystävät nyt helposti löytävät hänen lepopaikkansa. Samalla hän kiitti kaikkia, jotka uhrautuvalla tavalla ovat toimineet, jotta kivi nyt voitiin paljastaa Feldtin haudalla. Rva Yläkorpi viittasi laulaen matkamiehen virren. Hra N. Rannikko piti puheen, jossa hän koruttomasti muistutti Jumalan kaikkivaltiaan läsnäolosta sekä kehoitti aina olemaan valmiina siirtymään iankaikkiseen elämään. Nti Valtari lauloi virren "Sun rauhasi anna mulle". Haudalle laskettiin kimppu kukkia lasimaljakossa. Tämä pieni juhla kaikessa koruttomassa yksinkertaisuudessaan oli harras ja mieliinpainuva, nostaen mielet maasta korkeuteen iankaikkisen Jumalan istuimen luo.

Haudalta siirryttiin sitten Yläkorvelle pienelle vaatimattomalle kahvitarjoilulle. Puheita pitivät puheenjohtaja Rannikko Armas Feldtin muistolle. Nti Valtari kiitti lämpimästi puheenjohtajaa, joka tämän asian alulle pani. Sihteeri puhui nuorille velvoittavia sanoja ja kehoitti heitä kulkemaan tietä isäin astumaa, että aina säilyisi hyvä henki ja kauniit tavat yhdistyksessä. Kynä.

MINULLE osoitetusta ystävällisestä huomaavaisuudesta 60 vuotta täyttäessäni pyydän täten lausua sydämelliset kiitokseni.

Väinö Salomaa.

Lausumme sydämelliset kiitoksemme kuuroille ystäville, jotka lahjoin, sähkösanomin y.m. tavalla muistivat meitä hääpäivänämme.

Viljakkalassa 29. 7. -46.

Hilkka ja Olavi Hanhijoki.

SYDÄMELLISET KIITOKSEMME niille sukulaisille, kuuroille ja kuuleville ystäville, jotka arvokkain, lahjoin, sähkösanomin, kukin y.m. muistivat meitä hääpäivänämme. Särkisalossa 13. 7. -46.

Suoma ja Viljo Ruottu.

SYDÄMELLISET KIITOKSENI lausun täten kaikille niille, jotka ystävällisesti muistivat minua lahjoin, kukin, sähkein sekä henkilökohtaisin käynnein täyttäessäni 5. 7. -46 50 vuottta.

Ingrid Blomberg.

KIITOS. Lausun niille Turun kuuromykille ja ystäville, jotka muistivat minua kauniiden lahjojen, kukkien ja onnittelukirjeiden muodossa 50-vuotispäivänäni parhaat kiitokseni. Turussa 16. 6. -46.

Rakel Savisaari.

KIITOS. Parhaimmat kiitokset kaikille ystäville, tuttaville ja luokkatovereilleni, jotka sähkein, kirjein sekä lahjoin ilahduttivat minua 60-v. merkkipäivänäni.

Fredrika Puolakka.

LAHJOITUS. Herra Väinö Salomaa Keravalta on lahjoittanut 60-vuotispäivänään H:gin Kuuromykkäin Voim. ja Urh-seuralle 1 kpl Oy Surdus Ab:n osakkeen. Heron johtokunta kiittää lahjoituksesta.

LAHJOITUS. Eräs nimeään ilmoittamaton neiti on Kuopiossa lahjoittanut Suomen Kuuromykkäinliitolle 1 kpl. Oy Surduksen osakkeita. Pyydämme kiittää lahjoituksesta.

Kymenlaakson Kuurojen yhdistyksen
10-VUOTISJUHLA

pidetään Kotkassa ravintola Kyminlaakson kabinettihuoneessa 14 p:nä syyskuuta 1946 alkaen klo 19.

OHJELMASSA:

Tervehdyspuhe, Armas Kaipainen.
Juhlapuhe, Rurik Pitkänen.
Vapaita sanoja, y.m., y.m.

Sunnuntaiaamuna lähdetään Inkeroisiin, jossa on juhlajumalanpalvelus, saarnaa rovasti Myyryläinen. — Jumalanpalveluksen jälkeen kokoonnutaan Väinö Sihvolan kotiin Inkeroisissa, jossa on kahvitarjoilu.

Osanottomaksu on 250:— johon sisältyy illallinen ravintola Kyminlaaksossa, ja se on lähetettävä yhdessä osanottoilmoituksen kanssa ennen 1. 9. -46 osoitteella Armas Kaipiainen, Kotka, Kirkkokatu 20.

25 % alennus matkalipuista on saatu Inkeroisten asemalle. Pohjoisesta tulevat ostavat Inkeroisista Kotkaan meno- ja paluulipun.

VIHITTY

YRJÖ MANNINEN **AUNE AHOLA**
Sauvo 14. 7. 46.

SUOMA ONERVA KUISMA
ja
VILJO MATTI RUOTTU
Helsinki. Rauma.

SAARA ISO-ETTALA **PAAVO LAAKSONEN**
Kodisjoki. 3. 8. 46. Tampere.

KIHLOISSA

KAIJA LAURILA **KALEVI LEPOJÄRVI**
Laurila. Tampere.

Olen purkanut kihlaukseni Eino Aalton kanssa.
Nanni Siniluoto.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

Tilaushinta: 100:— koko vuodelta.
Postisiirtotili: n:o 6825.
Toimitus ja konttori: Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.
Käsikirjoitukset lähetettävä toimitukselle ennen kuukauden 1 päivää.
Ilmoitushinnat: Huhtik. 1 p:stä 1946 alkaen: kuolinilmoitukset 100:—, kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 50:—. Muut ilmoitukset 20:— riviltä. Pienin ilmoitusmaksu 60:— (3 riviltä). Rahaa sisältävät kirjeet os. maist. Sigyn Heikel Helsinki, Hietalahdenk. 4 A 8.

Helsinki 1946, Oy. Surdus Ab.